

Directoraat-generaal Volkshuisvesting en Bouwen
Directie Bouwen & Energie
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Datum
14 maart 2025

verslag

Consultatieverslag Subsidieregeling verduurzaming
verenigingen van eigenaars (SVVE)

<i>Onderwerp</i>	Verslag internetconsultatie Subsidieregeling verduurzaming verenigingen van eigenaars (SVVE)
<i>Looptijd consultatie</i>	13 augustus – 10 september 2024

Inleiding

Het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) heeft de Subsidieregeling verduurzaming verenigingen van eigenaars (SVVE) verbeterd. Deze subsidieregeling biedt subsidie aan verenigingen van eigenaars (VvE's), wooncoöperaties en woonverenigingen (gezamenlijk aangeduid als verenigingen) om deze te stimuleren de gebouwen te verduurzamen.

De verduurzaming van de gebouwde omgeving wordt steeds urgenter en gaat nog niet snel genoeg om de nationale doelen op het gebied van CO₂-besparing uit het te behalen. Verenigingen vormen binnen deze opgave een belangrijke doelgroep: er zijn ruim 143 duizend VvE's in Nederland met ongeveer 1,2 miljoen woningen (het aantal wooncoöperaties en -verenigingen in Nederland is beperkt). Om verschillende redenen blijft de verduurzaming in deze doelgroep achter. Daarom is onder andere naar het verbeteren van de subsidieregeling gekeken.

Als onderdeel van de wijziging van de subsidieregeling heeft het Ministerie van VRO van 13 augustus tot en met 10 september 2024 een internetconsultatie gehouden. Via de internetconsultatie is gevraagd of men wil reageren op de verbeterde subsidieregeling. Men kon dit doen door een bericht achter te laten of door een document te uploaden.

Toelichting

De SVVE is op 1 januari 2023 gestart. Deze consultatie ging over de wijzigingen in de SVVE voor het jaar 2025. De wijzigingen maken de regeling aantrekkelijker en toegankelijker. De aanleiding voor het aanpassen van de SVVE is de jaarlijkse check op de subsidiebedragen en suggesties vanuit marktpartijen, VvE's en de RVO om de regeling te verbeteren. De voorgenomen wijzigingen betreffen het uitbreiden van de subsidiemogelijkheden voor advies, onderzoek en (bouw)begeleiding, het aanpassen van de subsidiebedragen voor een aantal isolatiemaatregelen en typen warmtepompen, het versoepelen van de subsidievoorwaarden bij glas-, kozijnpaneel- of deurisolatie en het doorvoeren van een aantal technische aanpassingen.

Opbrengst van de consultatie

Op 13 augustus 2024 is de concept wijzigingsregeling voor consultatie op www.internetconsultatie.nl gepubliceerd. In totaal zijn er 23 reacties binnengekomen. Over het algemeen blijkt uit de consultatie dat men positief is over de wijzigingen in de regeling. Ook zijn er verschillende suggesties voor verdere verbeteringen aangedragen. De reacties uit de consultatie worden hieronder per thema behandeld. Een deel van de reacties heeft geleid tot wijzigingen in de regeling, een deel is niet overgenomen. Er is bij de (voorgestelde) wijzigingen zo veel mogelijk rekening gehouden met andere regelingen (zoals de ISDE).

Verhoging subsidiebudget

Meerdere reacties zagen op het budget van de regeling. Men vond dat het te laag was. Het budget voor de regeling is nu verhoogd. Het subsidieplafond was voorheen 48,5 miljoen euro voor de periode t/m 2027. Het subsidieplafond is verhoogd met 27,67 miljoen. Het is nu 76,17 miljoen euro, inclusief het oude budget. Hiervoor is gekozen omdat het aantal aanvragen de afgelopen jaren flink is gegroeid en er nog meer verwacht worden in 2025. In de jaren 2028 tot en met 2030 is op de begroting van het ministerie van VRO nog meer budget beschikbaar. Jaarlijks en bij verlenging van de regeling, kan het subsidieplafond opnieuw worden verhoogd vanuit dit beschikbare budget.

Lagere drempel voor subsidie bouwbegeleiding

Aangegeven is dat men verwacht dat het uitbreiden van de mogelijkheden voor bouwbegeleiding bij zal dragen aan de benodigde ondersteuning van VvE's in de verduurzaming van hun gebouwen. Tegelijkertijd zijn er verschillende reacties binnengekomen waarbij is aangegeven dat het voorgestelde drempelbedrag van de bouwinvestering van 1 miljoen euro te hoog is. Er zijn verschillende alternatieven voorgesteld, zoals een lager drempelbedrag, een minimum investeringsbedrag per woning of een minimaal aantal maatregelen. Ook de Adviescommissie toetsing regeldruk (ATR) heeft over bouwbegeleiding een uitgebreide reactie gegeven en stelt voor het voorgestelde drempelbedrag te verlagen. Dit heeft geleid tot een wijziging van de voorwaarde van een drempelbedrag van 1 miljoen euro naar de voorwaarde van minimaal 2 maatregelen. Hiermee is de drempel voor het aanvragen van subsidie voor bouwbegeleiding flink verlaagd waarmee het inschakelen van bouwbegeleiding als hulp bij verduurzaming ook voor kleinere VvE's betaalbaarder wordt. Tegelijkertijd kan dit VvE's een stimulans geven om meer dan 1 maatregel uit te voeren en daarmee bijdragen aan de versnelling van de verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Hogere subsidie voor flora- en faunaonderzoek

Men was positief over de verhoging van de subsidiebedragen voor de subsidiecategorie onderzoek en advies. Wel werd in verschillende reacties gepleit voor het geven van een hoger percentage of zelfs 100% subsidie voor het flora- en faunaonderzoek. Ook werd in een aantal reacties voorgesteld om voor het flora- en faunaonderzoek een aparte subsidiecategorie te maken. De voorgestelde verhoging van de subsidiebedragen zou volgens sommige reacties onvoldoende zijn om te compenseren voor de kosten voor het flora- en faunaonderzoek. Dit heeft geleid tot een extra verhoging van de maximum subsidiebedragen voor deze categorie, namelijk een verdubbeling van de oorspronkelijke maximum subsidiebedragen. Daarmee hopen we tegemoet te komen aan de wens van

hogere maximum subsidiebedragen, maar houden we deze wijziging tegelijkertijd eenvoudig en uitvoerbaar. De nieuwe bedragen:

- €10.000 wordt €20.000 (in plaats van € 15.000) indien het gebouw of de groep gebouwen bestaat uit maximaal tien woningen;
- €15.000 wordt €30.000 (in plaats van € 22.500) indien het gebouw of de groep gebouwen bestaat uit maximaal elf tot dertig woningen; en
- €20.000 wordt €40.000 (in plaats van € 30.000) indien het gebouw of de groep gebouwen bestaat uit meer dan dertig woningen.

Gelijkwaardigheidsonderzoek gelijk gebleven

In een aantal reacties is voorgesteld om de voorwaarden voor het gelijkwaardigheidsonderzoek te versoepelen. Dat wordt niet overgenomen. De huidige voorwaarden zijn al vrij soepel en veel van de redenen waarvoor een gelijkwaardigheidsonderzoek nodig is, vallen al onder de huidige categorie 'technisch niet haalbaar' of 'alleen haalbaar tegen disproportionele kosten'.

Overige opmerkingen

Er zijn verschillende opmerkingen gekomen waaruit bleek dat in de regelingstekst of in de toelichting stukken van de regeling niet duidelijk genoeg waren.

Een aantal opmerkingen is niet overgenomen. Zo is de suggestie gedaan om de regeling open te stellen voor recreatiewoningen. De SVVE is echter bedoeld voor woningeigenaren met permanent bewoonde woningen. Bedrijven die winkelpanden verhuren krijgen in de SVVE ook geen subsidie voor isolatie. Wel kunnen eigenaren van recreatiewoningen, net als andere bedrijven, terecht bij de generieke ISDE voor warmte-opties, zoals een warmtepomp.

Daarnaast werd voorgesteld om de SVVE ook achteraf aan te kunnen vragen. Dit is niet mogelijk vanwege Europese staatssteunregels en niet wenselijk omdat de vergadering van eigenaars of de algemene ledenvergadering van een vereniging goed moet worden meegenomen in de besluitvorming en een VvE zekerheid nodig heeft over subsidie. Vooraf aanvragen is hiervoor de meest logische oplossing.

Verder werd voorgesteld de definities van DMJOP en wooncoöperaties te verruimen. Dit wordt niet overgenomen, onder meer omdat de onderdelen van een MJOP zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek en de definitie van wooncoöperaties in de Woningwet staat.

Ook zijn er suggesties gedaan voor ingewikkelde wijzigingen, die niet meer mee kunnen in de huidige wijzigingsregeling omdat er nog te veel voorbereiding voor gedaan moet worden. Er wordt gezien of dit in een volgende wijzigingsregeling wel kan, mits beleidsmatig wenselijk en uitvoerbaar. Dit betreft bijvoorbeeld het wijzigen van de isolatievoorwaarden voor glas afgestemd op voorwaarden uit Europa, het aanvragen en ontvangen van SVVE subsidie *namens* verenigingen door gemeenten, het opnemen van ontwerp- en tekenkosten in de lijst van subsidiabele onderzoeks- en advieskosten en het toevoegen van klimaatadaptieve maatregelen aan de regeling.

Overige wijzigingen

De regeling is op een aantal punten gewijzigd door voortschrijdend inzicht tijdens de consultatie:

- PUR: de extra subsidie eisen voor isolatie met PUR-schuim die in de consultatieversie zaten, zijn uiteindelijk niet opgenomen in definitieve

subsidieregeling. Reden hiervoor is dat door het ministerie van VRO gewerkt wordt aan aanvullende eisen voor het aanbrengen van PUR-schuim in het Besluit bouwwerken en leefomgeving die ook de bescherming van de gezondheid voor bewoners beogen.

- Gegevensuitwisseling: er is een extra artikel opgenomen voor de gegevensuitwisseling tussen RVO en het Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) ten behoeve van bepaling van de subsidiehoogte voor energiebesparing in Groningen (maatregel 29).
- Definities: de definities van de verschillende energieadviezen en adviseurs worden aangepast overeenkomstig de Subsidieregeling verduurzaming onderhoud huurwoningen (SVOH).

Advies van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

Het Adviescollege toetsing regeldruk had in zijn eerste advies van 23 september 2024 op de toenmalige versie van de SVVE opmerkingen over de wijzigingsregeling met betrekking tot de toetsing van nut en noodzaak, minder belastende alternatieven, de werkbaarheid en de gevolgen voor de regeldruk.

Het college adviseerde om in de toelichting inhoudelijk te onderbouwen dat de introductie van een bouwbegeleider de geconstateerde problemen met VvE's oplost. De vraag werd gesteld of het niet effectiever zou zijn om juist meer mogelijkheden te bieden voor procesbegeleiding in de subsidieregeling vanwege de mogelijke aanjaagrol. Voor procesbegeleiding worden daarom de mogelijkheden in de regeling versoepeld, met de verhoging van de maximum subsidiebedragen. Deze maximum subsidiebedragen worden bovendien nog extra verhoogd naar aanleiding van een aantal reacties in de internetconsultatie. Dit is in de toelichting van de regeling nader onderbouwd.

Het college adviseerde daarnaast om in de toelichting inzichtelijk te maken waarom een drempelbedrag van 1 miljoen euro is ingesteld bij bouwbegeleiding. Zoals in de paragraaf over de internetconsultatie ook al is aangegeven, is inmiddels besloten om de voorwaarde van een drempelbedrag aan te passen naar de voorwaarde van het nemen van minimaal 2 maatregelen. Hiermee is de drempel voor het aanvragen van subsidie voor bouwbegeleiding flink verlaagd en wordt bouwbegeleiding ook voor kleinere VvE's betaalbaarder.

Het college adviseerde ook om de eis aan bouwbegeleiders van ervaring met projecten die minimaal 30 meergezinswoningen omvatten, te vervangen door de eis dat die projecten vergelijkbaar moeten zijn met het project waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. Deze voorwaarde is aangepast in de wijzigingsregeling.

Verder adviseerde het college om inzichtelijk te maken of het voor betrokkenen (met name eigenaar-bewoners) doenbaar is om na te gaan of de beoogde bouwbegeleider aan de gestelde vereisten voldoet. Hierbij is het belangrijk om te benoemen dat het aan de bouwbegeleider zelf is om zijn referenties te beschrijven in een daarvoor beschikbaar gesteld formulier. RVO voert na indiening van de subsidieaanvraag nog een check uit op deze referenties. De administratieve lasten liggen dus niet bij de subsidieaanvrager. Dit is in de toelichting nader onderbouwd. Het college adviseerde tot slot in de toelichting van de regeling de regeldrukeffecten aan te vullen voor de wijziging met betrekking tot bouwbegeleiding conform de Rijksbrede methodiek. Een update van de regeldrukeffecten is opgenomen in de toelichting.

Het college heeft op 14 november vervolgens een aanvullende zienswijze gegeven op de nieuwe, naar aanleiding van het eerste advies aangepaste, versie van de SVVE. Door de verhoging van de maximum subsidiebedragen en het weglaten van het drempelbedrag voor begeleiders komt de regeling binnen het bereik van kleine VvE's. Het college vindt dit positief. De aanpassing in de eis voor de bouwbegeleider

Datum
14 maart 2025

en de verbetering van de toelichting vindt het college eveneens goed. Volgens het college wint deze wijzigingsregeling door deze aanvullingen aan duidelijkheid en werkbaarheid.